

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев 7004/2022
29.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Звездане Лутовац, председника већа, Драгане Маринковић и Иване Рађеновић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., коју заступа пуномоћник Душанка Давидов, адвокат из ..., против туженог ББ из ..., чији је пуномоћник Анкица Мишков, адвокат из ..., ради заштите од насиља у породици, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 28/22 од 02.02.2022. године, у седници одржаној 29.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж2 28/22 од 02.02.2022. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Сомбору П2 306/20 од 21.04.2021. године, одређене су мере заштите од насиља у породици тако што је туженом наложено да се исели из породичне куће у ... и забрањено му је да се приближава тужиљи на удаљености мањој од 10м, као и да приступи у простор око места њеног становања на удаљености мањој од 100м. Одлучено је да ће мере трајати годину дана те да могу бити продужаване док не престану разлози због којих су одређене.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж2 28/22 од 02.02.2022. године, одбијена је као неоснована жалба туженог и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне другостепене пресуде тужени је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Тужиља је поднела одговор на ревизију са предлогом да се ревизија одбије.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 408. ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11 ... 55/14) у вези члана 202. Породичног закона, Врховни касациони суд је нашао да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. сав 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној

дужности. Неосновани су ревизијски наводи да је другостепени суд учинио битну повреду из члана 374. став 1. у вези члана 8. ЗПП, јер је чињенично стање оно које је утврђено у првостепеном поступку. Без значаја је ревизијски навод о учињеној битној повреди из тачке 12. цитиране законске одредбе јер то не може бити ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је ташта туженог који је био у браку са њеном ћерком. Парничне странке су наставиле да живе у кући која је у власништву тужиле и након фебруара 2019. године, када се тужилина ћерка одселила из породичне куће у ... . Сада у кући поред тужиле и туженог живе тужилин бивши супруг и син туженог и тужилине ћерке. Кућа се састоји од приземља и спрата али није физички подељена, па заједнички користе кухињу и купатило док једну собу користи тужила а другу тужени и у собама се закључавају. На позив тужиле интервенисала је полиција 30.08.2019. године и тада су утврдили да нема нарушавања јавног реда и мира, већ да постоји нерешен имовинско-правни однос између странака. У породици постоје несугласице између парничних странака, а конфликт је кулминирао 29.09.2019. године када је тужени тужили након препирке нанео повреде тако што јој је задао ударац отвореном шаком у пределу главе преко десног уха и преврнуо сто на којем су били тањери, тако да су њихови међусобни односи постали трајно и озбиљно поремећени. Због задобијених повреда у овом догађају тужила је прегледана у хитној помоћи у ... и тада су констатоване повреде у виду црвенила у пределу поглавине десно и у пределу десног уха. Због наведеног догађаја туженом су наређењем МУП, ПУ Сомбор ПС ... од 29.09.2019. године, изречене хитне мере привремене забране контактирања и прилажења тужили као и хитна мера удаљавања из куће у ... . Ове мере продужене су решењем Основног суда у Сомбору од 01.10.2019. године у трајању од 30 дана. По истеку наведених мера тужени се вратио да живи у кућу у ... . По оцени Центра за социјални рад у ... постоји високи степен ризика од понављања насиља у породици као и рецидив у насилном понашању зета с обзиром на то да се вратио да живи у ... . Према мишљењу вештака неуропсихијатрије и судске психијатрије нетрпељивост између парничних странака присутна је дуги низ година. Услед смањеног прага фрустрационе толеранције код туженог се могу препознати извесни елементи агресивног реаговања. Са друге стране тужила је склона театралном, јавном и бучном изражавању емоција као начину решавања проблема па имајући у виду описане личности тужиле и туженог у конфликтним ситуацијама они реагују тако да дође до ескалације сукоба као последице узајамног провокативног понашања. Конфликти су узроковани нерешеним имовинским односима.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање, Врховни касациони суд налази да су правилно нижестепени судови применили материјално право из чл. 197 и 198. Породичног закона (ПЗ) када су оценили да је због понашања туженог према бившој ташти оправдано одређивање мера заштите од насиља у породици, ближе одређених у изреци првостепене пресуде, на период од годину дана који је оцењен као довољан да би се постигла сврха одређивања тих мера, с тим да се оне могу продужити док не престану разлози због којих су одређене.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна примена материјалног права.

Насиље у породици дефинисано чланом 197. Породичног закона „Сл. гласник РС“ број 18/05), тако што је у ставу првом одређено да се под насиљем у породици подразумева понашање којим један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно стање и спокојство другог члана породице, док су у ставу другом истог члана наведени карактеристични видови насиља у породици који се у пракси најчешће испољавају, уз одређење да се насиљем у породици сматра свако дрско, безобзирно, злонамерно понашање које један члан породице испољава према другом члану породице. Према члану 198. став 1. Породичног закона против члана породице који врши насиље суд може одредити једну или више мера заштите од насиља у породици којим се привремено забрањује или ограничава одржавање личних односа са другим члановима породице.

Правилно тумачење наведене одредбе подразумева да, да би се радило о насиљу у породици, мора постојати јасна граница између жртве и насилника, при чему је члан породице – жртва насиља, подређен и немоћан у односу на члана породице који се сматра насилником, који вољно-дрским, безобзирним и злонамерним понашањем угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство другог члана породице (жртве). Разграничење између насилника и жртве у породичном окружењу од утицаја је и на утврђење постојања насиља у породици, али и за одређивање адекватне мере заштите од насиља, чија је сврха спречавање и престанак таквог понашања које представља насиље.

Из утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилно закључили да се понашање туженог може окарактерисати као насиље над тужиљом, јер се у конкретном случају ради о озбиљно и трајно поремећеним односима који су узроковани нерешеним имовинским односима у којима обе странке показују одређени степен нетолеранције, нетрпељивости и вербалних аката. Наиме, наношење или покушај наношења телесне повреде, изазивање страха претњом убиства или наношења телесне повреде члану породице или њему блиском лицу, дрскост, безобзирност и злонамерност су компоненте насиља у породици, његова суштинска обележја, која га јасно разликују од дозвољеног понашања. Да би критеријуми за конкретизацију ових правних стандарда довели до адекватне и првовремене реакције на насиље у циљу његовог спречавања, неопходно је да суд покаже „нулту толеранцију“ на насиље, што подразумева да се свако понашање које одступа од стандарда „нормалног“ опхођења и комуникације са члановима породице квалификује као насиље у породици.

Супротно наводима ревизије, нижестепени судови су доносећи побijeну пресуду правилно применили одредбу члана 197. Породичног закона - ПЗ дајући уверљиве и правилне разлоге за свој закључак о томе да је дошло до породичног насиља, односно да је у питању модел понашања туженог који обухвата разне радње и понашања који представљају акт психичког насиља (угрожава душевно здравље и спокојство тужиље) и применом одредбе члана 198. став 2. тачка 3. и 5. ПЗ да би се предупредило ново насиље према њој су одређене мере иселења из породичне куће у ..., забране приближавања туженог тужиљи и приступ око места њеног становања на период од годину дана сагласно одредбама члана 198. став 3. ПЗ.

Нису основани ревизијски наводи којима се напада дужина трајања и целисходност и сврсисходност одређене мере заштите од насиља у породици јер

ова мера која је одређена побијеном пресудом је у оквиру законског максимума у трајању од годину дана на основу члана 198. став 3. ПЗ. Раније одређена мера заштите од насиља у породици правноснажном пресудом Основног суда у Сомбору П2 558/19 од 10.02.2020. године важила је годину дана сагласно члану 198. став 3. ПЗ и 3, 4. и 5. ЗПП па она нема утицаја на правилност и трајање мере заштите одређене побијеном пресудом.

Супротно наводима ревизије судови правилно закључују да су односи странака озбиљно нарушени и проузроковани спорним имовинско-правним питањем. Тужени ревизијским наводима указује да жели да оствари заштиту својих имовинско-правних интереса. Међутим он има могућност да користи друга законска средства којима би евентуално реализовао своја имовинска права по основу стицања у породичној заједници јер је за одлучивање у овом поступку ирелевантно питање стицања или постојања евентуалног облигационо-правног захтева. При томе, другостепени суд је правилно применио одредбе чланова 197. и 198. Породичног закона, а имајући у виду мишљење надлежног Центра за социјални рад.

Такође, наводима ревизије туженог којима се указује да се ради о изолованом инциденту, не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде. Наиме, утврђено је да се тужила осећа угрожено и уплашено, а да је понашање туженог према тужилима имало елементе насилничког, безобзирног и злонамерног, како у периоду пре тако и у периоду након спорног догађаја од 29.09.2019. године, следи да за осећај угрожености и уплашености тужиле постоји узрок у понашању туженог. Због тога се наводима ревизије туженог неосновано побија правилност примене материјалног права

Претежни део навода туженог у ревизији односи се на погрешно и непотпуно утврђеној чињенично стање а који нису дозвољен ревизијски разлог у смислу члана 407. став 1. ЗПП.

На основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Звездана Лутовац, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић